

מאורות אל העבר

י' שבט תרע"ט | 15/01/1919

ויקיפדיה לא ידוע

רוזה האדומה

רוזה לוקסמבורג נולדה בפולין (1871) במשפחה יהודית מסורתית שנטתה להשכלה. רוזה עצמה שלטה בארבע שפות על בורין וכתבה דוקטורט במדעי המדינה. מנערותה נמשכה לרעיונות הסוציאליזם והמהפכה החברתית. היא התכחשה ליהדותה והאמינה בביטול הלאומיות ובתיקון החברה. בכתביה ובנאומיה הציגה ופיתחה את רעיונות תיקון החברה והפמיניזם, ועסקה בשאלות של ספרות, של מוסר ושל תיאור חיי הנפש. הייתה ממקימות המפלגה הקומוניסטית בפולין, ברוסיה ובגרמניה, ודגלה בפתרונות הקיצוניים ביותר של המהפכה, אם כי בדרך כלל שללה אלימות. במהלך מלחמת העולם הראשונה נכלאה בגרמניה לזמן ממושך בשל התנגדותה למלחמה, ועם שחרורה ניסתה להוביל מהפכה קומוניסטית בגרמניה. בי"ד בשבת תרע"ט (15.1.1919) על רקע הכאוס הכללי ששרר בגרמניה, נרצחה יחד עם חברים נוספים בהנהגת המפלגה, בידי אנשי ימין קיצוני בברלין. רוזה הפכה להיות אחד מסמלי הקומוניזם העולמי, ולמודל לחיקוי עבור צעירות וצעירים יהודיים שהאמינו בחלום המהפכה העולמית. ספריה, יומניה ומאמריה תורגמו לשפות רבות, ביניהן עברית. את התרגומים לעברית כתבה לאה גולדברג, שהייתה ממעריצותיה. קרן על שמה מממנת עד היום פעילות של ארגוני שמאל קיצוני ברחבי העולם.

מפת עולם

